

Az időjárás változatlanul megtartotta jellegét, esős és száraz, sőt az utóbbi napokban túlmeleg, helyenkint rekkenő meleg volt. Az éjszakák azonban többnyire harmattal jártak és így az eső hiánya egyes vidékeken, ahol kevesebb csapadék volt, részben pótolva lett. Jégeső meglehetősen sok helyen volt, főleg június hó 23—24-én és június 2-án itt-ott tetemes kárt okozott. A rozsa és üszög s helyenkint a rovarok is kárt okoznak, mindazonáltal az utóbbiak kártétele nem mondható országos csapásnak. Az utóbbi napok hősége miatt egyes vármegyékben a kényszerérés nyomai mutatkoznak, de inkább csak a késői őszi gabonafélékben, amelyek szemfejlődése, szemben a koraiakkal, körülbelül 8—10 nappal visszamaradt. A korai buza-, rozs- és árpa-vetéseket a hőség legfeljebb már csak egyes helyeken korosíthatta érzékenyen.

A július 1-re vonatkozó beérkezett termésbecslések alapján a várható termés körülbelül ez: feltételezve, hogy már nagyobb károsodások nem lesznek és a hőség okozta kár sem volt jelentékeny: Buza 33·12 millió q. (31·73 millió q.-val szemben), — a múlt évben 57·73 millió q. termett. Rozs 10·31 millió q. (10·14 millió q.-val szemben), a múlt évben 15·15 millió q. termett. Árpa 12·81 millió q. (12·68 millió q.-val szemben), — a múlt évben 15·18 millió q. termett. Zab 11·27 millió q. (11·48 millió q.-val szemben), — a múlt évben 12·73 millió q. termett.

Gyorsírási kiállítás és kongresszus.

Szép kulturünnepek folytak le a napokban Szegeden. A gyorsírók rendeztek ott nemzetközi kongresszust és kiállítást. Néhány évtizeddel ezelőtt az ily rendezményre a legtöbb ember vállat vont volna azzal, hogy a hivatásos gyorsírókon kívül kit érdekel az ilyesmi? Ma azonban már minden művelt ember tisztában van afelől, hogy mit jelent a politikai, gazdasági élet, az igazság szolgálat, a tudomány, a nemzetközi érintkezés szempontjából a gyorsírás.

A kiállítást június 29-én gróf Apponyi Albert vallás-és közoktatásügyi miniszter képviselőjében dr. Gopcsa László miniszteri osztálytanácsos nyitotta meg, aki a kongresszust az azokon résztvevőkre nézve emlékeztetéssel tette a tanácskozási szakszerű, tapintatos vezetése, az idegen vendégek szeretetreméltó fogadása és vezetése által. Mert a nemzetközi értekezletre több kitűnő külföldi gyorsíró jött el. A magyar gyorsíró gárda tagjai is kitétek magukért a kongresszuson való nagyarányú részvételükkel és annak, valamint a kiállításnak sikerült rendezésével.

A háromnapos kongresszus ideje alatt versenyírások is voltak, a kongresszus tagjai mindig együtt maradtak az étkezésekre és kirándulásokra is. Ilyenkor természetesen megindult a pohárköszöntők és tréfák árja. Mikor egyik külföldi tudós felkérte a társaságot, hogy már kiki a maga nyelvén éltesse gróf Apponyi Albertet, leírhatatlan hangzavart okozott a sok „éljen“, „hoch“, „heil“, „zsivió“, „evviva“, melyeket még tularsogott egy „banzaj“.

A kongresszus mindenestre az ideje alatt uralkodott rekkenő hőség dacára is kellemes emléket fogja képezni az azon résztvevőknek. De emellett sok komoly tanulságot is szolgáltatott úgy a megjelent szakembereknek, mint a nagyközönség azon részének, mely időt talált a szemei előtt lefolyt kulturmunka figyelemmel kísérésére.

Gróf Széchenyi Imre mellszobrának leleplezése.

A tavaly elhunyt Széchenyi Imre gróf mellszobrát június 29-én leplezték le Balatonföldvárrott nagy ünnepségek mellett. Az ünnepélyen részt vett Darányi Ignác földművelésügyi miniszter is, mellette a gazdasági és társadalmi szervezetek díszes képviselői tette az ünnepélyt jelentékeny nyé. Képviselve voltak az ünnepen a Széchenyi, Mailáth, Andrássy, Pallavicini és Zichy grófi családok. Somogy vármegye törvényhatóságát számos bizottsági tag képviselte Kapotsffy főispán és az alispán vezetésével. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület képviselőjében gróf Mailáth József és Jeszenszky Pál titkár, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének képviselőjében Perczel Ferenc vezérigazgató és Barcza Károly jelentek meg.

Az ünnep bevezetéseképpen a közönség elénekelt a Himnusz, ezután pedig Rákosi Jenő főrendiházi tag tartotta meg magasreptű emlékbeszédét Széchenyi Imre gróf felett. A nagy figyelemmel hallgatott szónok felidézte az emlékezetes jelenetet, midőn a sárpentelei kápolna előtt a Széchenyi nemzetség hat tagja vállaira emelte a boldogult Széchenyi Imre gróf hült porait záró koporsót. A nagyhatású beszéd további fonalán a szónok kifejti, hogy Széchenyi névvel és hivatással élni a legnagyobb dicsőség. Ez a két kiváló tulajdonság vezető egyéniséggé tette Széchenyi Imre gróft a mezőgazdasági téren, az iparnak mezején és a magyar társadalomban. Ahol csak munkált ez az igazán nagy hivatással és nagy névvel született férfiú, ott mindenütt alkotott s ennek a valóban kiváló egyéniségnek a pályáját derékban törte ketté a korán érkezett halál. A

Ára
drb-kint
42
korona

Most jelent meg a tavaszi és szőlőművelési árjegyzékünk, a melyben az összes szőlővédekezési anyagok, eszközök és permetezők JUTÁNYOS ÁRAI fel vannak tüntetve.

Kivánatra ingyen és bérmentve megküldjük a gazdáknak.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám

nagy hatású beszéd végeztével a koszorúk letétele következett a szoborra. Elsőnek a család koszorúját tette le Széchenyi Aladár gróf, ezután pedig Darányi Ignác földművelésügyi miniszter koszorúzta meg a földművelésügyi minisztérium nevében a szobrot. Somogy vármegye koszorúját az alispán, a Magyar Gazdaszövetségét Bernát István orsz. képvis. a Magyar Athletikai Clubét Muzsa Gyula orsz. képvis., az Országos Kaszinót Lisznai Damó Tihamér, a Gazdák Biztosító Szövetkezetét Emődy József országos képviselő, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét Perczel Ferenc, a Somogyvármegyei Gazdasági Egyesületét Hoyos Miksa gróf az Országos Magyar Gazd. Egyesületét Mailáth József gróf tette le. A szoborbizottság nevében Kvassay Jenő koszorúzta meg a szobrot, aki egyúttal átadta azt a fürdőtársaság kegyeletes megőrzésébe, mire dr. Fittler Gyula szólt.

Az ünnepet lakoma követte, amelyen Bernát István, mint a lakoma első szónoka, Széchenyi Imre gróf emlékére emelt poharat. Vázolta sokoldalú gazdasági tevékenységét, méltatta alkotásait. Reámutatott, hogy élete nem lankadó küzdelem volt, a magyar nép jövőjéért. Amerikából visszatérve, magvetője, megindítója lett a magyar agrártörekvéseknek, melyek a 90-es években új életre kelve, bekapcsolódtak a nyugati hasonló mozgalmakba és ma már szint és tartalmat és erőt adnak a magyar közgazdasági életnek. A magyar agrárpolitika nem osztályharc, hanem küzdelem az egész nemzetért. Árnyékában kielégülést, oltalmat találnak az ipar és a kereskedelem munkásainak becsületes törekvései. Célja Magyarországot megtartani a magyarságnak és a legféltettebb érdekeit védve és fejlesztve erőt, nyugalmat és megelégedést nyújtani a későbbi nemzedéknek is. Széchenyi István a nemzetet lethargiájából rázta fel, Széchenyi Imre gróf nagy elődje nyomdokaiba lépve, igyekezett a nemzetet gazdaggá és szabaddá tenni. Ez politikai végrendelete és hagyománya. (Zajos éljenzés). Utána Széchenyi Emil gróf méltatta a Balatonkultusz jelentőségét s e kultusz megindítójára, Darányi Ignácra ürítette poharát. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter felköszöntőjében hangsúlyozva a Balatonkultusz üdvös voltát, megemlékezett Magyarország egyik legnagyobb szőlőtelepének a Mária-telepnek megalapításáról, amely ma már jórészt azoknak kezében van, akik kezdetben bérelték. Ez jórészen Széchenyi Imre érdeme, akit lelkesített az a törekvés, hogy a magyar föld magyaroké maradjon. Nem is szabad csüggednünk ennek az irányzatnak előbrevitelében. Poharát Széchenyi Imre emlékére, a Széchenyi család boldogulására üríti. Ez a család is megmaradt mindig magyarnak. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps.) A nagy

A társaság a legjobb hangulatban a késő délutáni órákig maradt együtt. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter ezen balatonföldvári időzése alkalmával megemlékezett a balatonmenti víziépítkezéseket is.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Délmagyarországi mezőgazdák szövetkezete.

Délmagyarországi mezőgazdák szövetkezete címmel Temes-, Torontál és Krassó-Szörény vármegyék területére kiterjedőleg nagyarányú mezőgazdasági intézmény tartotta meg alakuló közgyűlését Temesvárott a vármegye székházának dísztermében. A közgyűlést, amely a három vármegyének legtekintélyesebb gazdáinak részvételével folyt le — Kapdebó Gergely főispán elnöklete alatt — gazdaértekezlet előzte meg. Ez értekezleten dr. Hajdu Frigyes orsz. képviselő fejtette ki a szövetkezet alapítóinak törekvéseit. A megindult eszmecsere kapcsán pedig Harsányi Oszkár, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének igazgatója részletesen kifejtette a viszony előzményeit, alapszabályszerű kifejezését és jövőbeli alakulását, amely a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete mint kötelék és az önálló alapon működő, de a központtal szoros összefüggésben létesült szövetkezeti alakulás között tervezetik. Az új szövetkezet a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete ügkörének vonatkozásaiban átvészi Délmagyarországra nézve annak szerepét, azonban nemcsak a nagy és középbirtokosságra terjeszti ki működését, hanem községi gazdasági szövetkezetek alakítása, ellátása azok ellenőrzése útján a kisgazdákat is a haladásnak gazdasági szervezetekbe fogja tömöríteni. Tekintettel arra, hogy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének ilyen intézményes szervezkedése az egész országra kiterjedőleg van tervezve, a délmagyarországi gazdáknak ez a szövetkezése a magyar gazdaközönség általános érdeklődésére tarthat számot. A közgyűlés ezután elfogadta az alapszabályokat és megválasztotta az igazgatóságot a következőkben: Beniczky György, dr. Gyertyánffy László, Gulácsy Dezső, Hajdu Frigyes, Harsány Oszkár, Kástory Mihály, Pálmay Rezső, báró Sztójánovics Iván, dr. Szalay Géza, Vargics Imre.

Szövetkezeti érdemek jutalmazása. A Magyar Gazdaszövetség legutóbbi választmányi gyűlésén elhatározta, hogy nagynevű alapítója, Károlyi Sándor gróf kezdeményezéséhez híven, az idén saját erejéből folytatja azon férfiak jutalmazását, akik szövetkezeti téren hosszabb idő óta eredményes és kiváló működést fejtettek ki. Kérjük tehát szövetkezeteink és gazdaköreink vezetőit, hogy Szövetségünk címére, legkésőbb jul. 31-ig juttassák el azon derék férfiak folyamodását, akik jutalomra érdemesnek találják. A pályázók közül öten száz-száz korona jutalomdíjban, a többiek pedig elismerő díszoklevélben részesülnek. Hiszszük, hogy derék szövet-

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZETE —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

☛ Nagy köpinczéi: BUDAFOKON. ☚

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű ÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

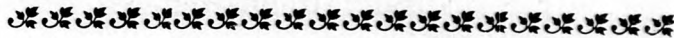
kezőink a méltó elismerés kifejezésére s nem az anyagi jutalomra fektetik a fősúlyt. A legédesebb jutalom úgyis az, amelyet a hazafias kötelességek önzetlen teljesítésének öntudata nyújt.

Angol szövetkezetek jótékonyága. A szövetkezeti élet viszonyaiban és irodalmában jártas ember jól tudja, hogy Európa területén Angliának van legfejlettebb szövetkezeti élete. A kontinentális embert elfogja a szédület, ha az angol nagy fogyasztási szövetkezetek forgalmát feltüntető számokat „a fejéhez vágják” s egyszerűen mesének tartja, hogy ugyancsak ezeknek a szövetkezeteknek saját óceánjáró gőzöseik, teaültetvényeik, óriási gyáraik stb. vannak. Pedig ez nem mese, hanem valóság s az angol szövetkezetek virágzásáról tanuskodnak azok az összegek is, melyeket jótékony célra költenek. A napokban bocsátották a tengerre a „Cooperator N. 1.” című új mentődereglyét, mely 30 ezer márkába került. Ez az új mentődereglye volta-képpen a hasonló című elődjének a helyét pótolja. A „Cooperator Nr. 1.” nevű mentődereglyét 1884. szeptember 13-án bocsátották a vízre s 23 év alatt 28 emberéletet mentett meg és 5 hajót vonszolt partra. Az angol szövetkezetek jótékonyágából ezenkívül más két mentődereglye épült. Ime egy jellemző részlet emeltünk ki abból az emberbaráti közszolgálatból, amelyet az angol szövetkezetek teljesítenek.

A porosz szövetkezeti pénztár. Olykor-olykor halunk valamit az általa elért nagyszerű eredményekről. Egy-egy adat a lapok révén kezeink közé jut és méltán felkelti irigységünket. Most abban a helyzetben vagyunk, hogy ennek a nagy alkotásnak eredményeit, különösen a kamatláb tekintetében az intézet alapítása óta áttekinthetjük. Ezen adatok szerint az intézet hitel-forgalma 1897-től hatszorosra emelkedett. Nagyon jelentékeny tény az, hogy a pénztár által követelt kamatot sikerült a pénzpiac időnkénti ingadozásától függetleníteni. Ez vonatkozik főleg a folyószámlahitelre. A váltó és lombard forgalomban a függetlenítés nem volt ily fokig keresztülvihető. Mindamelllett 1899-től kezdődőleg nem számítottak többet $3\frac{1}{2}\%$ -nál. A lombard üzletnél 1898-tól kezdve a kamatláb éppen annyi, mint a birodalmi banknál. A váltóknál 3-33—4-85 között váltakozott, volt azonban idő, hogy $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}\%$ -kal volt kisebb a birodalmi bank kamatlábánál. Sikerült a pénztárnak még a legnehezebb időkben is olcsó kamatot számítani és ezzel nem csupán a szövetkezeteket csatolta magához, hanem lehetővé tette azt is, hogy a mezőgazdasági termelés olcsóbb legyen. Nagy dolog, rendkívüli eredmény. Ha minékünk is sikerülne

ilyen nagy eredményeket elérni, akkor a magyar kisgazda is több hasznot seperhetne be verejtékes munkája után.

A szövetkezeti biztosítás. Zala vármegye alispánja valamennyi megyebeli polgármesterhez, községi és körjegyzőhöz küldött köriratában felhívást intéz, hogy a Gazdák Biztosító Szövetkezetét, mely nem nyereszkedési célból alakult, segítség helyi képviselők létesítéséhez és eredményes működéséhez mozdítsák elő.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe! !

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

**Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.**

Eltörhetetlen tégely**aczél**-ekefej.
Pánczél**aczél**-kormánylemezek.

Magasított **aczélekefej**.

Porvédő kerekek.

Aczél gerendely.

Csak kítámasztott **nyeregkerettel** bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén **legelső** rangú
magyar gyártmány **fe-**
lülmulja még a legneve-
zetesebb **idegen** gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélczim:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci ut 2.

Sürgönyczim: „AGRARIA“ Budapest.

**LOKOMOBILOK, GŐZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEJYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

• MI UJSÁG? •

Előfizetési felhívás!

1907 július hó elején új előfizetést nyitunk a **Független Ujság**-ra.

A „Független Ujság“ tizenhárom esztendő óta a magyar népnek,

a földművelő- és kisiparos-osztálynak

őszinte barátja, jóakarója, tanácsadója.

Hetenként beszámol az olvasónak mindarról, ami az édes hazában és kint a nagy világban történik.

A gazdasági haladásnak, a szövetségi mozgalmaknak, a kisemberek boldogulásának

a **Független Ujság**

az egyedüli ujságja és szóvivője a magyar sajtóban.

Amellett, hogy a **Független Ujság** tájékoztatja a gazdát, kisiparost mindarról, ami őt érdekli; „Mulattató“ rovatában elbeszéléseket, költeményeket, ismeretterjesztő olvasmányokat közöl hétről-hétre.

Küzd a magyar nemzet gazdasági jóléteért, fölkarol minden mozgalmat, amely a magyar nép megerősödésére irányul.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése“.

Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentúl is hiven csoportosuljanak a **Független Ujság** kibontott zászlója alá.

Egyszóval: a **Független Ujság** a magyar nép őszinte barátja, tanácsadója, melyet elismert magyar írók szeretettel írnak a magyar nép számára.

A kinek előfizetése június végével lejár, azt kérjük szíveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az *utalványokat külön levélben elküldöttük. Előfizetési ár:*

Egész évre	8 korona
Félévre	4 „
Negyedévre	2 „

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtassa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiui tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Garibaldi.

Csütörtökön volt száz esztendeje annak, hogy a nagy olasz szabadsághős Garibaldi született. Az olasz nép rajongó emlékeztében legendás alakként élő Garibaldi tényleg egyike a világtörténelem legkimagaslóbb alakjainak. Lángoló hazaszeretete, megtámadhatatlan férjijelleme, hadvezéri lángelméje és csodás akaratereje, melylyel tervei megvalósításához fogott, — minden idők legnagyobb alakjaival veteksznek. Élete a kalandok hosszú láncolata volt. Egyszerű nizzai hajós fiának született és a szardíniai hajóraj jeles tisztjekép szokatlan bátorságról és éleslátásról tesz tanúságot. Háromszor vesz részt a fölszabaduló Olaszország polgárháborúiban és az osztrákokkal való küzdelemben, ott volt a szolferinói híres csatában is győzelmes toborzott seregével. Felesége, egy gyönyörű spanyol leány, kit Amerikában vett el, férjét harcaiban századosi ranggal követte mindenüvé. Garibaldirol főlöseges sokat beszélni a magyar népnek. A 48 után következett sötét időszakban a magyar menekültek, Kossuth, Klapka és a többiek összeköttetésben voltak Garibaldival. Mikor a francia köztársaságot kikiáltották, Garibaldi is a köztársaságiak sorában volt. Hazájában még most is él szelme s százéves születési évfordulóján nemzeti ünneppel áldoz emlékének.

József főherceg a Vaskapunál. József főherceg nagy kísérettel harcászati gyakorló utazásában a „Deák Ferenc“ nevű gőzösén a mult szombaton oda érkezett. A főherceg és kísérete a délután folyamán a „Margit“ gőzösön elindult a Vaskapu megtekintésére.

Batthyány gróf és a szocialisták. Batthyány Ervin gróf, a szocialisták mágnás barátja meghasonlott a szocialdemokrata párt vezetőségével, mert mint a „Népszava“ jelenti, visszavonta a szocialista földmunkások lapjának, a „Világszabadság“-nak tizezer koronás óvadékát, amelyet ő tett le annak idején.

Wekerle életveszélyben. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök szalonkocsija, mikor Bécsből a fővárosba utazott, kigyúladt, de egy utas észrevette a veszedelmet és meghúzta a vészféket, mire a vonat megállott. A miniszterelnök leszállt, de mielőtt más kocsiba ment, meghagyta az összes vasúti alkalmazottaknak, hogy tartsák titokban a balesetet, amelyről a vonat utasai úgy sem tudnak, mert alusznak. A miniszterelnöknek az volt a célja, hogy a dolog híre ne kerüljön bele az ujságokba, mert ez kellemetlen neki. A dolog azonban kitudódott s a képviselőház folyosóján is szóba került. Mikor aztán a folyosón megkérdezték a miniszterelnököt, hogy miért lett volna az neki kellemetlen, ha a baleset híre a lapokba kerül, így felelt:

— Azért, mert ha kiírják az ujságba, akkor én szerencsés megmenekülésem alkalmáról háromezer üdvözlő levelet kapok. Ebből legalább háromszázra válaszolnom kellett volna. Hát kellemes ez?

A Kossuth-nóta ceglédi eredetű. Retteggy Kálmán földbirtokos írja a Kossuth-nóta eredetére vonatkozólag: Beöthy mint szemtanú, beszélte el fiának, néhai Beöthy Ákos országgyűlési képviselőnek a következőket: Jellasich betört a hazánkba martalóc hadával. Kossuth felszólította a vármegyéket, hogy toborozzanak azonnal csapatokat a haza védelmére. A felhívásnak nem volt eredménye s csak néhány száz ember gyűlt a zászló alá s Cegléd maga alig 25—30 embert állított ki. Kossuthot nagyon bántotta az eset s elhatározta, hogy személyesen megy le Ceglédre lelkesítés végett. Természetesen nagy lelkesedéssel fogadták. Asztalt állítottak a nagy piac közepére s azon mondta el beszédét: „Eljöttem megkérdezni a hazát, akar-e örökös rabságban élni, avagy kivívni függetlenségét?“ Beszélt másfél óráig s ékes szólásával olyan lelkesedésre ragadta a hallgatóit, hogy

egész Cegléd a magyar lobogó alá sorakozott. Jöttek aggok, gyermekek, nyomorékok s az asszonyok is követelték, hogy őket is sorozzák be, hadd menjenek kivívni hazájuk függetlenségét. Ekkor a verbunkos vezér eléjük állott, visszatartva őket e szavakkal: „Megálljatok! Ha Kossuth még egyszer azt üzeni, akkor kendtek is jöhetnek velünk.“ Ebből kelt aztán a nép száján a nóta: „Kossuth Lajos azt üzenté . . .“

Halál fürdés közben. Besztercéről írják: Jád nagyközségben több gyermek fürdeni ment a Beszterce patakba. Fürdés közben Buza János két éves gyermekét az ár elsodorta és csakhamar eltűnt. Holttestét másnap megtalálták. A gondatlan szülők ellen megindították a vizsgálatot.

Táncsicsné hagyatéka. Még be sem gyepesedett a nemrég elhantolt Táncsics Mihály özvegyének sírja, máris furcsa bonyodalom keletkezett a 94 esztendőes matróna hagyatéka körül. Néhány év előtt, mikor még az Angyal-utcában lakott, alig száz forintot érő limlomját egyetlen élő rokonának, Csorba Ida vecsési állami tanítónőnek hagyományozta. A kifogástalan végrendelet, melyet Szini Gyula író fogalmazott, s melyet a tanúk szabályszerűen hitelesítettek, felsorolja Táncsicsné minden holmiját, az 1830-dik évből való fenyőfa-ágyakat, korhadtt székkeket és szegényes fehérneműit. A végrendeletet Farkas Ede cipész-mester őrizte s kedden elvitte a kilencedik kerületi előljáróságra, amely a lepecsételt holmikát át akarta adni Csorba Idának. A jelenlevőket azonban nagy meglepetés érte. A hagyatéki tárgyaláson megjelent Németh Józsefné, Táncsicsné ápolója, aki hét esztendő előtt, mikor még az Angyal-utcában házmesterné volt, ismerte meg az elhunytat s akitől azóta nem vált meg. Új végrendeletet mutatott be, mely őt teszi meg általános örökössé s melyben Táncsicsné mindent reá hagy, még azt a 80 forintot is, melyet évek hosszú során összekuporgatott. Botrányos jelenet támadt erre. Táncsicsné unokája kijelentette, hogy a második végrendelet keltezésekor a második gyermekkorát élő matróna nem volt eszméleténél s így könnyen azt teheték vele, amit akartak. El is felejtette, hogy évek előtt már végrendelezett. Erre Némethné azt felelte, hogy Táncsicsné az utolsó pillanatáig tisztán őrizte meg az eszét s a rendelkezése teljesen öntudatos volt; amit bizonyít az is, hogy vagy két hét előtt, több tanú jelenlétében, megkérdezte Táncsicsné, hogy vajjon elhívják-e az ágya mellé az unokáját és erre Táncsicsné azzal felelt: „Nem kell nekem senki, amíg maga itt van.“ Ami annyit jelent, hogy Táncsicsné szántszándékkal akarta kizárni Csorba Idát a „vagyonából“. Mindez nem folyt le ilyen simán, lárma, kiabálás, sírás kísérte s az előljáróság nem tehetett egyebet, mint azt, hogy felfüggesztette a tárgyalást. — A két örökös fél kölcsönösen perli egymást.

„Horvát“ ügy. A képviselőház hétfői ülését egy mulatságos jelenet tarkította, amely, ha bohózatban fordul elő, megkacagtatja a publikumot. A zárt ülés előtt történt, amikor a levegő tele volt izzással. Rakovszky István éppen megvonta a szót Babics képviselőtől és fölfüggesztette az ülést. Supiló dühösen hadonázva tiltakozott az elnöki szigor ellen és körülötte hullámozott a tömeg. Közvetlenül Supiló mellett Emödy József alkotmánypárti képviselő agitált magyar nyelven, Keszits Antal az óbudai függetlenségi képviselő egy darabig csak hallgatja némán, de azután kitör belőle az elkéseregés. Ráordít Emödyre, akit nyilván horvátnak nézett: — Ilyenkor tud magyarul ez a horvát, bezeg amikor beszélni kell, egy szót sem tud.

Emödynek sem kell több. Abban a szent meggyőződésben, hogy Keszits a horvát, magából kikelve kiabálja:

— Ez már mégis csak sok! Nem elég, hogy ti horvátul fecsegték, talán még azt is megtiltanád, hogy én magyarul beszéljek?

Olay Lajos erre haragosan otthagyja a csoportot.

— Hogy tudnak magyarul a betyárok!

Óriási hahota támad e szavakra, amelyek azt bizonyították, hogy Olay viszont mind a kettőt horvátnak hitte. Ki tudja, meddig tart a horvát „ügy“, ha a hadakozók körül állók be nem mutatják egymásnak a két képviselőt:

— Keszits Antal magyar képviselő.

— Emödy József magyar képviselő.

Persze nagy lett erre a barátkozás.

Csendőrség az aratásnál. Az aratósztrájk réme előreveti az árnyékát. Hogy szükség esetén minő úton-módon lehet igénybe venni a csendőrségi karhatalmat, erről oktatja ki a főszolgabírákat és rendőrkapitányokat a belügyminiszternek most kiadott következő rendelete:

A m. kir. csendőrség részére kiadott „Szervezeti utasítás“ 16. §-a szerint: Ha a közigazgatási hatóságok saját területükön nagyobb csendőrségi erőnek összpontosítását vélnék szükségesnek, akkor általában ez irányban az illető szakasz-, esetleg szárnyparancsnokságok megkeresendők, mely parancsnokságok ezután a továbbiak iránt intézkednek s esetleg kíségetés végett saját felsőbbbségükhöz, végső fokon pedig a csendőrkerületi parancsnokságok a most hivatkozott 16. §. értelmében hozzám fordulnak. Felhívom tehát, hogy a csendőrségi karhatalmak igénylésével jövőben annál is inkább eszerint járjon el, mert a közvetlenül hozzám intézett ily felterjesztéseknek az illető csendőrkerületi parancsnokságokhoz való leadása által természetesen beálló késedelmezés folytán csakis a karhatalom gyors kiállítása szenved.

Kitüntetett őrmester. Kiss József 3-dik honvédegyalagezredbeli törzsrőrmestert a király 35 évi hű szolgálata jutalmául a koronás ezüst érdemkeresztrel tüntette ki. Az érdemjelet a honvédlaktanya udvarán ünnepélyesen tűzték a derék katona mellére. A legénység teljes díszben vonult ki s Gönczy Imre alezredes üdvözölte az őrmestert, majd az egész legénység elvonult előtte.

Rendőrsztrájk. Megirtuk a mult héten, hogy Nagykároly város rendőrségének legénysége azzal a kérelemmel járult a város közgyűlése elé, hogy másfél éven át havi 10 kor. drágasági pótlékot adjon nekik, mert csekély fizetésükből megélni családjukkal nem tudnak. A város képviselőtestülete, mint szatmári tudósítónk jelenti, a minap tárgyalta a rendőrök kérelmét és azt egyszerűen elutasították. Erre az összes rendőrök — Silimon József kivételével — az egyenruhát letették és a szolgálatot megtagadták. Debreceni István táviratilag jelentette be az esetet a belügyminiszternek egyúttal a közbiztonság fenntartására csendőrség kirendelését kérte. A belügyminiszter rendeletére huszonöt csendőrt vezényeltek Nagykárolyba és mindjárt szolgálatba álltak.

Nagy lopás egy szegedi malomban. Szegedről jelentik, hogy az ottani Back-féle gőzmalomba nagy lopást fedeztek föl, amelyet a liszt fuvarozásánál követtek el. Másfél év óta ugyanis mindig kevesebb bárca folyt vissza az elkönyvelésre, mint amennyi lisztet kivittek. A gyanu a malom egyik kisebb fizetésű hivatalnokára hárult, akit el is bocsátottak, de még nem bizonyos, hogy ő a bűnös. A malom kára több ezer korona.

Lefegyverzett hadnagy. Nagyszöllősen, egy honvédhadnagy négy fiatal emberrel mulatott a nagyvendéglőben. Mikor becsiptek, a hadnagy kötekedni kezdett, mire a civilek más szobába mentek, hogy elkerüljék az összetűzést. A hadnagy erre becsületsértő kifejezéssel illette őket, mire Niczky Sándor megyei tisztviselő inzultálta a hadnagyot, aki kardot rántott, de rövidesen lefegyverezték. Később kérésére visszaadták a kardját. Amikor a társaság erre távozni készült a hadnagy újra megtámadta s Kovács tanítót kardjával súlyosan megsebesítette. A fiatal emberek erre rávetették magukat, újra elvették a kardját, összetörték s a hadnagyot kitudskolták.

Kihajolni veszélyes. A Lupény és Vulkán közötti vasuti vonalon a Vulkán felé haladó vasót egyik kocsijának ablakából kifelé nézegetett az egyik utas kis leánya. Egyszerre a kocsi ajtaja kinyílt és a leányka kibukott a kocsiból. A kis leány anyja a robogó vonatról utána ugrott leányának. Az utasok azonnal meghúzták a vészféket, mire a vonat megállt. Az utasok azonnal az anya és leánya segítségére siettek és konstatálták, hogy sem az anyának, sem a kis leálynak baja egyáltalán nem történt. Az anya és gyermeke a vonattal folytatták útjukat.

Sajtópör egy gyászjelentés miatt. A budapesti aranyozó munkások sztrájkja alkalmával furcsa módon állott boszút Wildbrand Gyula aranyozósegéd azon huszonegy munkástársán, akik nem csatlakoztak a sztrájkolókhöz s a sztrájk dacára munkába léptek. Több száz példányban gyászjelentést nyomtatott a következő tartalommal:

Tudatom a becsületes emberekkel, hogy huszonegy szaktárs (itt következnek a nevek) rongy életükkel kimúlt.

A gyászjelentést aztán postai úton megküldötte a névleg megemléített munkásoknak is. Ezek nem vették tréfára a dolgot s rágalmozási sajtópört indítottak Wildbrand Gyula mint szerző ellen, akit a befejezett vizsgálat után a vádtaács rágalmozás, illetve becsületsértés sajtóvétségeért vád alá is helyezték.

Leégett torony. Nagyváradon, mint nekünk jelentik, ma hajnalban kigyuladt a görög kath. székesegyház tornya, amelynek a minapi vihartól elgörbített gombját akarták kiigazítani. Valószínű, hogy egy eldobott szivartól gyult meg az állvány s ez okozta a tüzet. A hatalmas lángoszlop bevilágította a várost, amelynek lakossága csakhamar talpon volt. A tűznél megjelent Radu Demeter román püspök is. A tűzoltóknak nagy fáradsággal és küzdelemmel sikerült a harangokat és a templomot megmenteni, de a gyönyörű régi torony elhamvadt. A tüzet kilenc óráig megfékeztek.

A kenyérdrágaság ellen. A kenyérdrágaság ellen a főváros tanácsa sem nézheti már tétlenül és hatósági intézkedésekkel igyekszik a bajt orvosolni. A közgyűlés határozata alapján Melly Béla tanácsos, a közgazdasági és közlelmezési ügyosztály vezetője elkészítette e tervezetet, hogy miként lehetne a községi sütő-műhelyeket berendezni. Javasolja az ügyosztály, hogy úgy, mint már Bécsben is állítottak fel hét sütő-műhelyt községi kezelésben, amelyek naponta 25.000 darab kenyeret állítsanak elő, ami 50.000 ember szükségletének felel meg, tehát lényegesen befolyásolhatja a kenyér-árak alakulását. Most tíz sütő-kemencét állítanak föl, a pékek részéről üzem szerint. A kenyér ára különként 20 fillér lesz. A sültt kenyerből ellátják a főváros intézeteit is: a kórházakat, szegényházakat, árvaházakat. A költség mintegy 525.000 kgronára rugna, amit amortizálás útján térítenének meg.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Magyar gazdák tanulmányútja Németországban.

Irta: Kovács János.

Isten áldott, jó föld, tejjel-mézrel folyó Kánaán a mi édes Hazánk földje. Magyarország mezőgazdasági állam, lakóinak háromnegyed része földműveléssel foglalkozik — és mégis — mezőgazdaságunk messze mögötte marad a művelt nyugati mezőgazdasági kultúrájának. Sokféle körülmény, súlyos politikai viszonyok is hátráltatták ugyan fejlődésében, de azért legfőképpen gazdáink nemtörődősége okozta hátramaradottságunkat.

Az utolsó 1—2 évtizedben ugyan örvendetesen haladunk e téren is, ez azonban még nem elég erős haladás ahhoz, hogy utolérjük a nyugati államok mezőgazdaságát, amelyek között egyike az elsőnek e tekintetben Németország.

A német mezőgazdasági haladás tanulmányozására az „Országos Magyar Gazdasági-Egyesület” ez évben tanulmányi kirándulást rendezett, amelyen hatvan előkelő földbirtokos, uradalmi főtiszt és gazdasági egyesületi titkár vett részt. A tanulmányi kiránduláson résztvevők gazdag tapasztalatokkal megrakodva tértek otthonukba és a legjobb reményeink vannak arra, hogy a látottak közül sok hasznos és értékes tanulságot fognak, az ország legkülönbözőbb vidékein fekvő birtokaikon, vagy a kezelésük alatt álló uradalmakban meghonosítani.

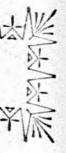
Az „Országos Magyar Gazdasági-Egyesület” még a tél folyamán nagy körültekintéssel állapította meg a megtekintendő gazdaságok és intézmények sorrendjét és a német gazdasági egyesület útján, Krisztinkovich Ede és Leitgeb Imre földm. miniszteri gazd. szaktudósítók szíves közreműködésével sikerült olyan útitervet állítani össze, hogy Németország legszebb és legjellegzetesebb gazdaságait és gazdasági intézményeit tanulmányozhassa a társaság.

A társaság vezetői voltak: Mailáth József gróf, Miklós Ödön, Somssich Géza gróf és Jeszenszky Pál az O. M. G.-E. ügyvezető titkára, kik annyi tapintattal, oly szeretetreméltóan töltötték be nehéz tisztókat, hogy mindenkor kedvesen emlékezik meg a társaság minden tagja róluk.

Röviden óhajtom csak a látottakból levonni a következtetéseket és elmondani, hogy általában mi ragadta meg leginkább figyelmünket.

Németország földje, talaja nem jobb mint Magyarországé, sőt egyes helyeket kivéve alajában rosszabb, de a németek jobban művelik, jobban trágyázzák, a minek eredménye az a nagy termés, a mit ők szélteben learatnak. A jó trágyázás, gondos, belterjes művelés következtében terményeik elsőrendűek, földjük gyommentes és — *tehermentes*.

Láttunk olyan birtokot, amely ezelőtt 50 évvel 4 Morgen (német földmérték = 700 négyzetöl), ma 14 ezer Morgen kiterjedésű. És ezt a nagy darab földet a tulajdonos a megfeszített munkával, okszerű kezeléssel szerezte meg, mert a földjén kívül egy krajcár vagyona nem volt. De nem is búzát termelt rajta, hanem termel még ma is javarészt cukorrépa magot, zöldségféléket, dísznövényeket magnak és csak kis részben, mintegy 4000 Morgenon gabonaféléket. Az a gabona is azonban elsőrendű kiválasztott vetőmagnak való gabona. Természetesen az így kezelt gazdasághoz sok

t-

a mi
llam,
kozik
götte
ának.
itrál-
áink

nala-
nala-
ező-
kin-

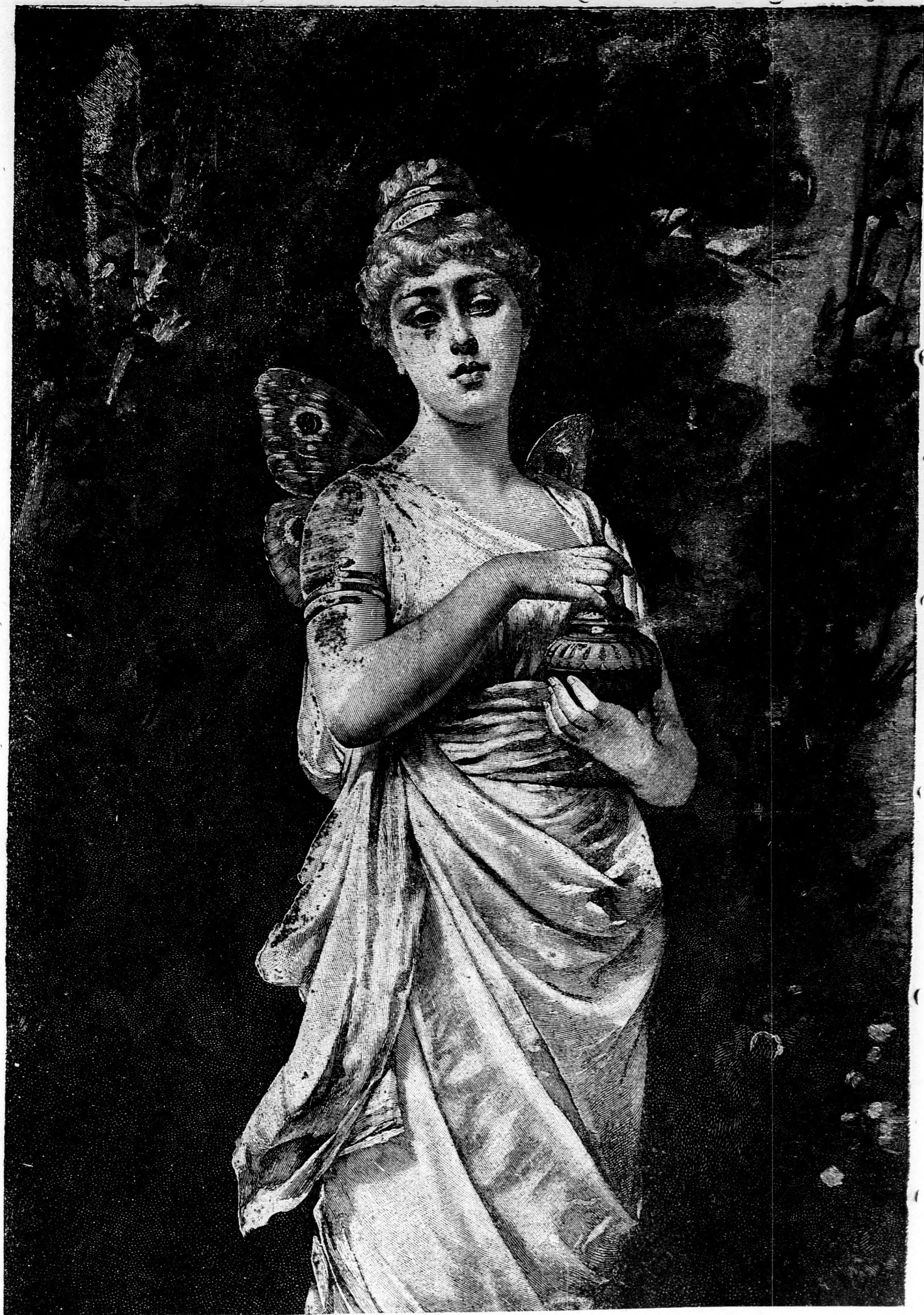
sára
ben
elő-
rye-
eszt-
tho-
y a
nak,
kon,
ani.
g a
g a
djét
rich
dó-
vet
eg-
ul-

lós
M.
ze-
in-
len

et-
dta

ar-
bb,
a
en
és
n-

4
4
et
el
a
r-
g-
l,
a
ó
k

Pandora szelencéje.

munkaerő szükséges. Tájékoztatóképpen felemlítem, hogy a gazdaság évenként 2500—2600 állandó munkást foglalkoztat, amelyek közül 300 a képzett tisztviselő. Az igás- és fogaterő-szükséglet 3 gőzeke mellett 200 nehéz belga igásló, 460 igásökör 60 kocsi és háti ló. Van ezeken kívül 150 hizóökör és 6000 juh. Az épületek vas és kőből készültek s 3 millió márkára (3 millió 600 ezer korona) vannak tűzkár ellen biztosítva.

(Folyt. köv.)

Mikor szórjuk el a műtrágyát a szőlőben?

A szőlő alá legáltalánosabban az istállótrágyát szokták alkalmazni. Miután azonban igen sok esetben nem áll elegendő mennyiségben a gazda rendelkezésére, azért manapság már a műtrágyákat is alkalmazzák. Ezek közül a nitrogén, foszfor és káitrágyák alkalmaztatnak vagy egyenként, vagy pedig együttesen. A nitrogéntrágyákból a chilisalétromot és kénsavas-ammóniákat alkalmazzák. Az előbbi alkalmazása elterjedtebb, mint az utóbbié.

A chilisalétromból 100—150 kg.-ot használnak kat. holdanként. A chilisalétromot tavasszal szórjuk ki a szőlőkben. Ami a chilisalétrom hatását illeti, az csak egy évre terjed és azért ha a nitrogént ezen trágya alakjában adjuk meg, akkor ezt minden évben újra kell alkalmazni.

A foszfortrágyák közül a szuperfoszfátot használjuk és pedig elszorunk kat. holdanként a szuperfoszfátból 200—250 kg.-ot, feltéve, hogy 16%-os szuperfoszfátot használunk.

A káitrágyák közül a 40%-os káitrágya alkalmazását lehet leginkább ajánlani, melyből 75—100 kg.-ig terjedő mennyiséget adunk a szőlő alá ugyancsak holdanként.

Míg a chilisalétromot tavasszal szórjuk el, addig úgy a szuperfoszfátot, mint a 40%-os káit célszerűbb már ősszel a fedés után a barázdákba elszórni. A szuperfoszfát és a 40%-os káli hatása már két évre terjed legalább, miért is ezeket csak minden második évben kell alkalmazni.

A szőlők műtrágyázásánál azonban soha se tévesszük szem elől, hogy azok hatása nem érvényesül az első évben teljes mértékben. Ez természetes is, mert hisz a rügyek és a venyige képzésre még az nem lehet hatással. Tehát ha az első évben semmi vagy csak csekély terméstöbblet mutatkoznék, *ebből ne vonjuk le azt a következtetést, hogy a műtrágyázásnak egyáltalában nincs hatása a szőlőre*, hanem várjuk meg a második év termését és akkor bíráljuk meg. Sz—gy.

A tenyészbikák kiválasztásáról.

Tekintettel arra, hogy tenyészbika évente 50—60, sőt néha 100—120 utód alakulására döntő befolyást gyakorol, a tenyészbikák kiválasztásánál a következőkre kell figyelemmel lenni:

Az ismeretlen származású bikák lehetőleg kerülendők, továbbá az oly bikáknak használata, melyek a vevők párosítandó teheneivel közeli rokonságban állanak. A feltűnően nagy bikák szintén kerülendők, mert nagyságukat átörökíteni csak ritkán szokták, vagy pedig ha át is örökítik, a magzat testrészeiben aránytalanságok fognak fellépni. Ugyisint a kis bikák is kerülendők,

mert utánuk rendszerint ugyancsak kis utód várható. Különösen óvakodni kell a különben tetszetős, de alapjában véve túltenyésztett, elfinomodott szervezetű bikáktól. Így pl. a vékony szarvú, keskeny homlokú és arc-orri részletű, vékony nyakú, túlságosan finom és gyenge csontozatú stb. állatoknál, valamint az igen durva csontozatú, nagyfejű, vastag taplós bőrű s általában a kellő nemességet nélkülöző bikáktól. Az aránylag igen nehéz bika, különösen gyenge tehének fedezésénél kerülendő, valamint a túlságosan kis bika, már csak azért is kerülendő, mert a nálánál nagyobb tehenet talán fel sem éri.

Az egyes gazdáknál a tenyészbikák megválasztása teljesen korlátlanul történik. Közös tenyészetben pl. községi csordában a bikák megválasztását az 1894. évi XII. t.-c. szabályozza, a midőn kimondja, hogy bizonyos tenyészkörletekben milyen fajtájú bika használható, csakis akkor, ha az a mezőgazdasági bizottság ezen célra megfelelőnek, jónak találja. Ezen törvény elrendeli továbbá, hogy a községi csordákban megfelelő számú bika tartassék. (1 bikára 50—70 tehen.) Ezen megszorításokkal szemben azonban a földművelésügyi miniszter azzal támogatja a községeket, hogy az állattenyésztési felügyelők által vásároltatja meg az alkalmas bikákat s azokat olcsóbban vagy esetleg ingyen adományozza az egyes községeknek.

Arián Károly.

A Magyar Szőlő- és Gyümölcstermelők Szövetkezete ma tartotta rendes évi közgyűlését *Rohonczy* Gedeon elnökle alatt, aki megnyitó beszédében utalt arra a körülményre, hogy a kivitel exportképes gyümölcs és szőlő kedvezőtlen termése folytán csökkent; a német piacra exportáló, csemegeszőlők termelő államokban kedvezőbbek voltak a viszonyok. Ezután *Küszler* Henrik a szövetkezet ügyvivő igazgatója számolt be a múlt évi működéséről. Jelentésében kiemelte, hogy a francia és olasz szőlő versenye dacára fontanként 22—24 pfennigért lehetett értékesíteni a magyar szőlőt, amely augusztus közepe táján jelent meg a német piacon. A szövetkezet legkiválóbb értékesítési helyei: Breslan, Berlin, Drezda- és Bécs, ahol a 40 korona vámmal terhelt török szőlő csinál ma is erős versenyt a magyar szőlőnek. Szükségesnek tartja, hogy Drezdával az eddiginél kedvezőbb vasuti összeköttetést létesítsenek. Az egyhangulag tudomásul vett jelentés után jóváhagyták a felügyelő bizottság jelentését. A szövetkezet üzletve nyereséggel zárult. A közgyűlés végül egyhangulag beválasztotta az igazgatóságba: *Rohonczy* Gidát, *Koppély* Gézát, *Ormódi* Bélát és *Rubinek* Gyulát és elhatározta, hogy a jelentősebb délnemétországi piacok tanulmányozására kiküldi a szövetkezet üzletvezetőjét.

A „Független Ujság“-ra mielőbb fizessünk elő, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

MULATTATÓ

Kilenc cserép a virágom . . .

Irta: Pósa Lajosné.

*Kilenc cserép a virágom,
A virágos kis kertem . . .
Volt egyszer, egy nem is régen,
Az akácós faluvégén!
Szinte látom a nyílását,
Virulását, mosolygását;
Hej de el is vesztettem!
Kilenc cserép a virágom,
A virágos kis kertem.*

*Kilenc cserép a virágom
Egy kosárba befér:
Összeborul szelid fejük,
Olyan bágyadt a levelük!
Oly búsan néz mind az égre,
Harmat csillog a szemébe,
Egy kis napot esdve kér.
Kilenc cserép a virágom
Egy kosárba befér.*

*Kilenc cserép a virágom,
Nekem egész kis világ.
Nehéz gondok sivatagán
Egy-egy sziget mind, valahány
Bennök úgy elgyönyörködöm,
A bánatban egy kis öröm
Minden kicsi szál virág . . .
Kilenc cserép a virágom
Nekem egész kis világom!*

Péter és Pál.

Peterdy Zsuzsa kiszált a kompból s még egyszer átnézett a Tisza-töltésre, ahol törpe füzesek között trappban vitte a kis telivér pej a gazdáját Dab felé. Az alkonyati nagy csendességben még az állat horkolása is áthallatszott. Zsuzsa egy darabig elmélázva fülelt, azután befordult a nagy csalamádétábla mentén s nekivágott a homokosi tanyának. Keskeny, buckás ösvényen haladt s valami tokaji néplegendának a mélabús refrénjét dudolgatta, öntudatlan melankóliával, amelyet tán az ég felhőtlen egyhangúsága, vagy a Tisza végtelenbe nyuló, lassú, sárga lomhasága váltott ki belőle. Olykor megállt s gondosan pillantott végig egy dohánypalántával beültetett földnyelven, vagy egészen bebujt a rozs közé, hogy egy marék pipacsot szedjen. Aztán, hogy az útját megrövidítse, keresztül vágott a zabos-bükkönyön, amelynek illatos zöldje egészen beborította karcsú, lányos alakját.

Amikor vagy tíz pernyi küzködés után kiért a zombékos mezősegre, lenszínű haja úgy tele volt

indával, bozóttal, vadvirággal, hogy leült egy fülepte vakondtúrásra, kihúzta a hajtüket a nyakszirtjén megcsavart tömött kontyból, s lassan-lassan, mozdulatának simogató lágyságával fejtegette ki az ölén fekvő fonatokból a dudvát. A felbontott haj ellepte a vállát s végigomlott a mellén, a térdén s belevegyült a fűbe, mintha abból nőtt volna ki.

Még egyre dudolta azt a bánatos dalt, amelynek elhaló egyhangúságába most valami távoli harangzúgás vegyült, mely egy közelgő birkanyájnak a ritmikus kolompolása.

Felnézett. Alig egy kőhajításra tőle kis akácós huzódott fel a lankás dombra s onnan tarkállottak elő a szép, fehér merinói juhok. Egy kis kutya rekedt vakkantással ugrándozott felé; majd a pásztor is közelebb került a fák mögül s illemtudó tisztességgel emelte le pörge kalapját. Szép, magas szál legény volt, lepomádézott, fekete hajú, parasztosan kunkor bajusz, úriasan mély, szomorú szemű.

Zsuzsa rámosolygott.

— Jó estét Péter! Eljöttem megtudni, hogy hány hét a világ és milyen idő jár most tifelétek?

— Hej, tudja azt a kegyelmes asszony úgy is, hogy kinek kevés, kinek sok, de az idő, az megembereli magát, Tokaj felől minden éjjel jön egy kis ájer.

— Hát a birkáid körül nincs-e baj fiam?

— Jelentem, nincsen.

— A dabi tanyán huszonhárom kergült meg a héten.

— Hírül hozta édesanyám, aki odaát volt tegnap a molnárnál.

— A pajta rendben van? A kút ad vizet?

— Rendben van a pajta is, a kút is.

— Hát neked van-e valami kívánságod, fiam?

— Alássan köszönöm, nincsen.

Zsuzsa elhallgatott s nézte az ég szürkés-kék mélységét. A birkapásztor is hallgatott és szomorú szemei a Zsuzsa kibontott haját nézték szent áhitattal. Az asszony, mintha megérezte volna ezt a pillantást, gyorsan öszecsavarta a széthullt fonatokat s mialatt a hajtűkkel fején megerősítette őket, magasra felemelt karjairól visszasiklott a lenge nyári ruha. A legény tekintete most a fehér bőrre tapadt csodálattal. Zsuzsa asszonyi ösztönrel megérezte ezt is, s gyors mozdulattal ismét ölébe ejtette karjait.

Tulajdonképpen azért jött át erre a külső tanyára, mert beszélni kívánt a legénnyel, akivel együtt nőtt fel az apja kuriáján, s akivel, egyenkorúságuk dacára is, éreztetni szerette fölényes, anyai jóindulatát.

— Péter — mondta hirtelen — nem tetszik itt énnem valami.

A legény hátraszegte fejét.

— Úgy tudom, nincs hiány a nyájban.

— Nincs.

— Tilosba se járunk.

— Nem jártok.

— Hát akkor miért haragosom a kegyelmes asszony?

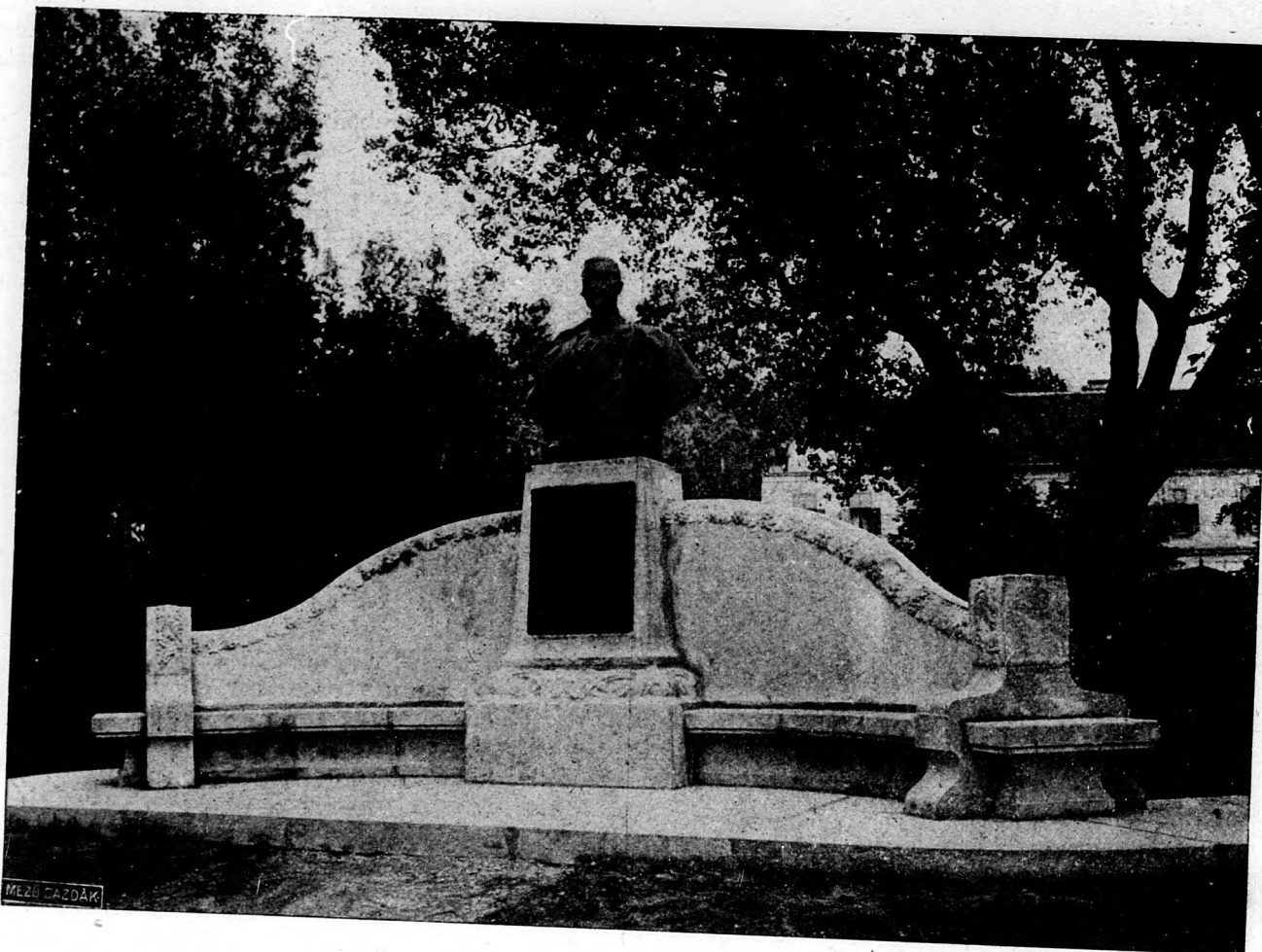
Becsülettel szolgáltam mindig.

Zsuzsa felnézett rá, amint csendesen mondta:

— Nálam járt az édes anyád, Péter, sirt, azt mondta, megrontod magad, korhely vagy, iszol.

A legény durcásan felvonta vállát:
 — Vén asszony beszédin csak az Uristen igazodik el.
 — De a faluban is beszélnek, Péter.
 — Ahun sok a kutya, ott sok az ugatás.
 — A ló is iszik.
 — De vizet!
 — Azért ló!
 — Péter, Péter, hát korhely vagy?
 — Nem vagyok korhely, csak szomorú.
 Zsuzsa feláll, megsimogatott egy nagy szelid juhot és mókázni próbált:
 — De nagyon nagy virág is lehet ez a te bánatod, hogy annyira kell öntözgetned, Peti fiam!
 — Olyan nagy az, kegyelmes asszony, hogy az urak

De Zsuzsa nógatta:
 — Hát mit ígérjek én neked, Péter?
 Ekkor a legény meghajította a térdit, mint ahogy a három királyok hajoltak meg Szűz Mária előtt alázatos csodálattal és mint valami zsolozsmát mormolta halkán, esengve:
 — Egy csókot akarok, egy csókot, ezt akarom, csak ezt.
 És Zsuzsa, egyszerűen a mélységes, tiszta lelkű asszonyok megértésével a juhász vállaira fektette keskeny kezeit s előrehajolva csókra nyújtotta ajkát. Az arca nem árult el se meglepetést, se gőgöt, se iszonyt, csupa asszonyi jóság, asszonyi szeretet volt.
 Ahogy a kezeit visszavonta a durva szűrőről, szeliden kérdezte:

Széchenyi Imre gróf szobra Balatonföldvárt.

ángol kertjibe meg se teremhetne, szegény parasztleány szíve a melegágya, a végtelen pusztá a termőföldje.

Zsuzsa egyre a juhot simogatta, úgy beszélt:
 — Pedig én azért jöttem ám ma ide hozzád, hogy megkérjelek, ne igyál, az öreg édes anyád kedvéért, meg egy kicsit — az enyémet. Megdupláznám a konvenciódat.

— Elég a komencióm.
 — A béredet is megkészszerzéném.
 — Futja a béreimből, amire kell.
 — Hát mit ígérjek én még neked, Péter?

A juhász erre a kérdésre merően Zsuzsa arcába bámult s szemeiben valami féktelen, lángoló vágyakozás égett. Az ajkait összeszorította, mintha félt volna től, hogy kimondja a szót, amit pedig kimondania ohasem is lesz szabad.

— Megvihetem-e már most a jó hírt az öreg anyádnak, hogy megtért a korhely fia?

A juhász felegyenesedett:

— Meg, kegyelmes asszony, egy életem, egy becsületem, Isten engem úgy segítjen, soha többé nem iszom — Hiszek neked Péter. Isten áldjon.

A zombékos réten elnyult az este és szürke fátylait ráborította a világosabb tónusokra, csak a Zsuzsa lassan távolodó fehér alakja világított a dülön.

Péter nézte, nagy, komoly áhítattal és kicsordult a szeméből a könny.

Péterre, a homokosi juhászlegényre, akinek ajkai soha többé nem nedvesültek meg semmiféle szeszestaltól, gondolt Zsuzsa régi pusztai emlékek közt turkálva esztendőkkel később azon a havas hideg délutánon,

amelyen az inas Tarnóczy Pál öméltóságát jelentette be nála.

Zsuzsa átsietett a szalonba. Az ablak előtt magas, görnyedt tartású fiatal férfi állt s várakozva bámult ki a hóföregbe. Az asszonyi ruhasuhogásra megfordult, hosszú ujjával szorosán átfogta Zsuzsa köszöntésre nyújtott kezét.

— A koldus eljött megint — mondta cinikus mosolylyal.

Zsuzsa nevetett.

— Mit koldul, barátom?

— Tudja, a szerelmét.

— Pali! Pali!

— Nagyon szeretem magát.

— Nem, nem! Hallgasson! Nem akarom.

— Édes, miért ne?

Zsuzsa eltakarta az arcát, úgy mondta halkán:

— Ne kártyázzék, ha szeret!

— Csókoljon meg!

— Ne kártyázzék!!

— Csókoljon meg!!

A férfi felállt s Zsuzsára hajolt, forró lehelletével érintve a remegő asszonyi ajkakat.

— Zsuzsa, csókoljon meg, Zsuzsa!

Az asszony ott vergődött előtte és felvetette rá nagy, kérő szemeit.

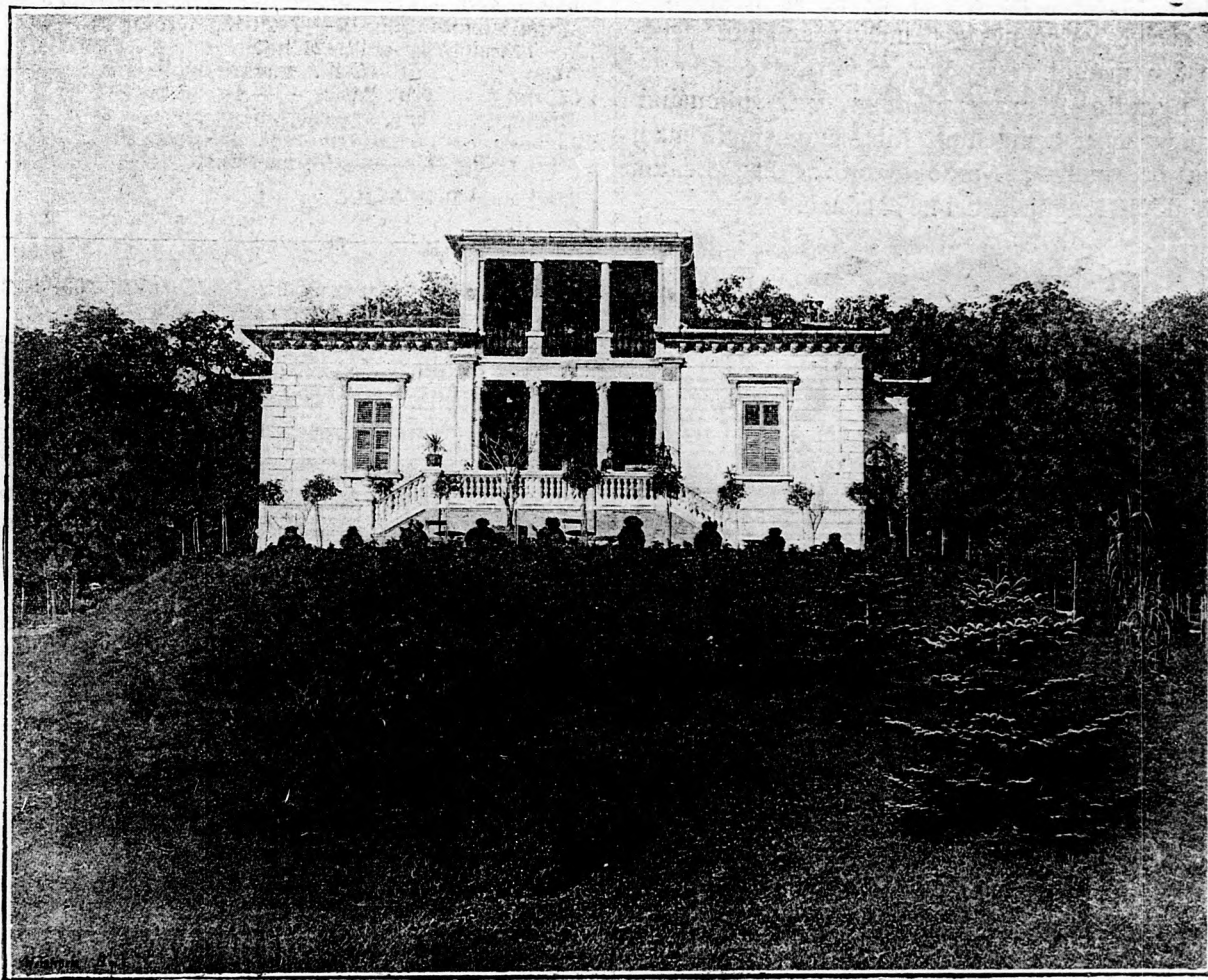
— Pál, Pál, ha megteszem amit kíván, nem játszik többé.

— Nem többé.

— Szavával fogadja?

— Szavammal fogadom.

Zsuzsa magához vonta és kétségbeesetten, szenvedélyes, forró szerelemmel csókolta a férfi száját.

Főúri nyaraló.

— Mert asszony vagyok, a más asszonya, a barátjának felesége.

Zsuzsa izgatottan, tiltakozva beszélt, a férfi rideg nyugalommal.

— Szeretem — mondta — és meg fogom ma csókolni.

Az asszony elképedt, de még mindig jószágon, szeliden próbált szólni.

— Pál, kedves Pál, maga nem tudja, mit beszél, maga beteg, izgatott . . . Hisz olyan sápadt, olyan nagyon sápadt.

— Meg fogom ma csókolni — ismételte a férfi csökönyösen.

— Látja, maga sohasom alszik, az mondják, egész éjjel a kártyaasztalnál virraszt, miért teszi?

— Elzüllok, mert szeretem magát.

Mikor az ura hajnalban hazajött, az asszony felült az ágyában és neheztelően mondotta:

— Milyen soká elmaradt. Már virrad?

— Igen édes, bocsáss meg, nézd, kárpótlásul ez a tied — mondta s egy ezresbankót tett a paplanra.

— Kártyapénz — súgta az asszony elmélázva.

— Az fiam. Tarnóczy Páltól nyertem az éjjel bakban.

— Kitől? — kérdezte Zsuzsa és fejéhez kapott.

— Tarnóczy Páltól, édes fiam.

Zsuzsa remegő testtel és égő arccal bújt a paplan alá. Szeméből lassan peregtek a nehéz könyvek s lelkében komoran, a kasztok gyűlölködésével néztek egymással farkasszemet Péter, a paraszt és Pál, az úr.

KÉPEINKHEZ.

Pandora szelencéje. Régi görög hitrege, melynek tanulsága maiglan is elfogadható. Pandora a rege szerint az első földi asszony volt, akit Hefaisztos földből és vízből alkotott és a legfőbb görög isten: Zeusz büntetésül küldött a halandóknak azért, mert Prometheus a égi szikrát elorozván, az embereknek ajándékozta; Pandorát az istenek megajándékozták szűzies szépséggel, csábba, kellemmel, merészséggel és csalfasággal, no meg egy szelencével, melyben az emberiség összes bajai el voltak zárva, de velük együtt a reménység is. Azzal kapta a szelencét, hogy sohase nyissa ki. Pandora elvégre is asszony volt és kíváncsi: kinyitotta a szelencét, melyből az összes bajok szétterjedtek a világon, kivéve a reménységet, mely a szelencze fenekére tapadva maradt.

Főuri nyaraló. A magyar főrangú urak othonából már néhány képet bemutattuk. Most egy nyaraló lakot mutatunk be, mely az erdőkoszorúta hegyoldalon kellemes üdülést nyújt a benne lakónak.

Szótag-rejtvény.

Bednár Ilonkától.

- ró az asztalos használja
- ge kis állatka
- ba erdőben terem
- lya vizen jár
- gér kártékony állat
- nyér esznek belőle
- ter bort is mérnek vele
- ma női név
- met a magyar nem kedveli
- rik férfi név
- rom ökrök hordják
- ron város neve
- só földművelő szerszám
- ram folyó neve

A megfejtett szavak úgy helyezendők egymás alá, hogy felülről lefelé egy mezőgazdasági hetilap nevét adják.

Megfejtési határidő 1907. július hó 22.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 26. számában közölt talány megfejtése

„Szent Gellérthegy”.

Helyesen fejtették meg: *Mitrenga Etel* Seres Ferenc, Pusztay Imre, Kalmár István, Vörös József, Kürti Ede, Gabányi Ilonka, Koháry Dezső, Szabó Ferenc, Darvas Mátyás, Kiss Illés, Kovács Eszti, Dömötör Jenő, Pintér László.

A sorshuzásnál *Mitrenga Etel* nevét huzzuk ki elsőnek, kinek egy érdekes könyvet küldöttünk.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárocsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárocsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1907 július 1.

Budapesti Központi Vásárocsarnok árai.

Husneműek: marhahus 70—150 K., vidéki borjúhús 120—140 K., sertéshús 1—156 K., szalonna füstölt 136—148 K., szalonna, olvasztani való 120—144 K., hárj 152—156 K., sertésszír 152—156 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 120—180 K., hazai sonka 140—2—K. szalámi 380—4—K.

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 140—220 K., sütni való csirke 2—280 K., kacska, hizott 450—6 K., lud, hizott 12—14 K., pulyka, hizott ———— K. páronkint. Vágott hizott liba 150—160 K., vágott hizott kappan, kacska és pulyka 150—320 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 18—2055 K. Rozs 1550 K-tól 1570 K-ig. Árpa 1360 K-tól 14—K-ig, jobb minőségű K-tól—K-ig. Zab 1520—1590 K. Tengeri 1180—1170 K.

Teavaj: (centrifugált) 2—220 K., főzővaj 120—160 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 12—24 fillér.

Tojás: bácskai 64—65 K., erdélyi apróbb áru ———— K. ládánként (1440 drb). Apadt ———— K., meszes ———— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vaggonárú) sárga 550—6—K., rózsza új 450—550 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ———— K., mm.ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	2820	2720	2580	2480	24—	2320	21—	1920	1350

Takarmányvásár. Réti széna 520—880 muhar 800—8140 zsup-szalma 600—680 — szalomszalma 360—460

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legököltelesebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

Legjobb tejfőlőző a BALTIK

BALTIK-SEPARATOR

nemcsak azért arat nagy sikereket és részesül mindenütt elismerésben, mert a **legtökéletesebb és legmodernebb tejfőlőző**, hanem azért, mert a szerkezet egyszerűsége a **BALTIK** kezelését még egy gyermeknek is lehetővé teszi. Miután az egész szerkezet el van zárva, szerencsétlenségnek eleje vététt és a géprészek sem romlásnak, sem piszkolódásnak nincsenek kitéve.

A BALTIK RADIATOR

készíti a legjobb és legtisztább vaját.

Szenzációs találmány.

(Lásd ismertetést a »Köztelek« 70-es számá' an.)

Kérje árjegyzékünket, valamint a modern kézi-szeparátorokról irt bírálatunkat.

Baltik Separator Részv.-Társ.

magyarországi vezérképviselése

BUDAPEST,

VII. ker., Erzsébet-körút 8. szám

TELEFON 52-58.

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket

ifj. Kovács József Orosháza

Magyar házi-ipar. Magyar termények.
Söprük, szatyorok, gyékények, börbocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:

ifj. Kovács József Orosháza

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Őszi trágyázáshoz a

THOMAS-SALAKLISZT

csillag-védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Andrassy-ut 49. (Octogontér.)

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre.

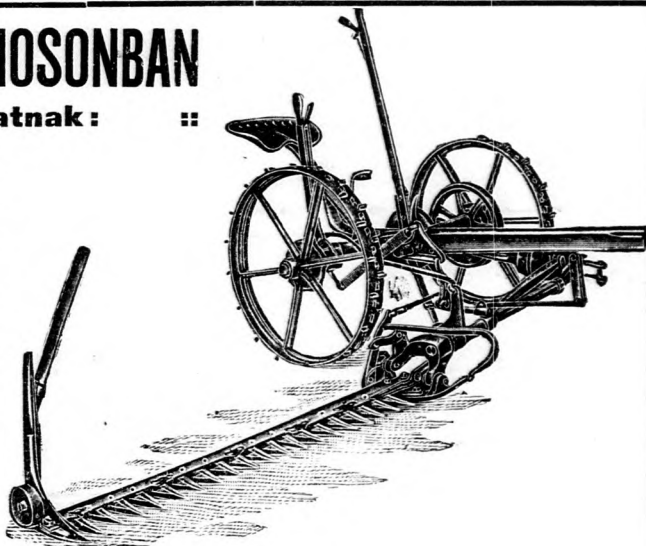
Minden zsák ólomzárval és tartalomjelzéssel van ellátva.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyára által MOSONBAN

elismert gondos kivitelben szállítanak:

MINDENMŰ EGYSŐROS KAPALÓESZKÖZÖK, Columbia Cultivátorok, HERRMANN-kapálók, LAASS-rendszerű kapálógépek. Burgonyamivelő eszközök, SZÉNAGEREBLYÉK, SZÉNAFORGATÓK

OSBORNE kévekötő- és marokrakó-aratógépek, fűkaszáló-gépek stb. stb.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57a. Fiókraktár: Temesvár, Gazdaudvar.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek idei első sorozata f. évi
július hó 10-én veszi kezdetét.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Tartalékok	-----	1.970.440.— kor.
-----	-----	764.760.16 kor.
-----	Összesen	2.735.104.16 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	19.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módozatok szerint.

Az illetékesekben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetéselegről 51. vagy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4. százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi fizetéselegről közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legtokéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photoithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölköztetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káll

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitünő
minőségben legolcsóbban
szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.